

5 .

ÉPÍTÉSZETI MŰSZAKI LEÍRÁS

az

ORSZÁGHÁZ

1055 BUDAPEST, KOSSUTH LAJOS TÉR 1-3. SZ. ALATTI
(HRSZ: 24894)

DELEGÁCIÓS TEREM FELÚJÍTÁSA

ÉPÍTÉSI ÉS ÖRÖKSÉGVÉDELMI ENGEDÉLYEZÉSI TERV
tervezési munkáihoz

Jelen tervdokumentáció kizárólag a Magyar Országgház (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 1-3. szám alatti) „F” osztályának főemeletén található Delegációs terem áttervezésére vonatkozik. Az Országgyűlés Hivatala a Mata-dór Architektúra Kft-t bízta meg a tárgyi építési és örökségvédelmi engedélyezési valamint kiviteli tervének elkészítésével.

5.1 ADATOK:

Telekadatok:

cím:	1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 1-3.
helyrajzi szám:	24894
műemléki törzsszám:	M 15375
építési övezet:	VK-V
beépítés:	szabadon álló

Az épület paraméterei:

Építés éve:	1896-1902.
rendeltetése:	igazgatási épület
szintek száma:	alagsor+földszint+főemelet+főemelet+padlás
járdaszint:	(±0,00) = 110,93 mBf
alagsori padlószint:	-5,34 = 105,59 mBf
földszinti padlószint:	-0,01m =110,92 mBf
főemelet padlószint:	+5,48m =116,41 mBf
főemelet padlószint:	+9,84m =120,77 mBf
karzat bejárati padlószint:	+16,14m =127,07 mBf
padlás padlószint:	+23,55m =134,48 mBf
belmagasság:	alagsor: 4,72m, fsz.: 9,48m, deleg terem: 12,90m

A beépítési paraméterek:

telek beépítettsége:	nem változik
szintterületi mutató:	nem változik
építménymagasság:	nem változik
zöldfelület:	nem változik

5.2 AZ ÁTALAKÍTÁSSAL ÉRINTETT ÉPÜLET RÖVID LEÍRÁSA, TÖRTÉNETI ELŐZMÉNYEK

"A hazának nincsen háza" - írta 1846-ban keserűen a magyar polgárosodás hőskorának egyik legnagyobb költője, Vörösmarty Mihály.

A honfoglaló Árpád vezér unokái valóban sok évszázadon át úgy hoztak törvényt, hogy nem volt állandó szállása az országgyűlésnek. De erre nem is volt szükség, hiszen ők maguk - a főpapok, bárók, nemesek és városi polgárok - voltak az "ország", amerre ők jártak, ítélték, tanácskoztak, ott volt a "háza". Ám az államalapító nagy király, Szent István óta éppen Vörösmarty nemzedékének idején - a reformkorban, s az azt követő, 1848-as forradalom éveiben - fordult a legnagyobbat a magyar történelem kereké. A gazdasági szükségletek, a társadalmi küzdelmek és a kulturális ösztönzések következményeként a társadalom kiváltságolt százazeiből és alávetett millióiból ekkoriban formálódott ki az a történelmi közösség, amelyet magyar nemzetnek nevezünk.

A Széchenyi István és Wesselényi Miklós, Deák Ferenc és Kossuth Lajos, Kölcsey Ferenc és Petőfi Sándor kezével, szavával alakított "országnak", az ők és legjobb társaik önfeláldozó munkájával tudatosan szervezett "nemzetnek" pedig már nagyon is szüksége volt arra, hogy saját háza legyen.

A budai hegyen magasodó királyi várpalota tömegének ellensúlyaként lent, a pesti Duna-parton. Az alattvalók fölött beláthatatlan magasságokban trónoló uralkodói akarat helyett az országlakosok önkormányzatának, saját sorsukról való demokratikus döntéseiknek ünnepélyes helyszínévé és lelkesítő szimbólumaként.

Felépül a "háza háza"

Soprontól Szabolcsig, Besztercebányától Szegedig, Nagyszombattól a Rákos mezejéig sokfelé ülésezett a magyar rendi országgyűlés az elmúlt ezredévben. A 18. századtól jobbra a Bécshez közeli Pozsonyban. Többször felvetődő javaslat megújításaként itt hangzott el 1843 júliusában az a reformellenzéki indítvány, hogy a törvényhozásnak a formálódó régi-új fővárosba, Pest-Budára kellene költöznie.

Szeptember folyamán országgyűlési bizottság vette kezébe a ház ügyét, és a Pest városával folyó sikeres egyeztető tárgyalásokra utalva nem kisebb tekintély, mint a jövődő miniszter, Klauzál Gábor jelen tette ki, hogy "hely lévén, az ige testté fog válni". Ám a következő évben kiírt tervpályázat díjaiért - avagy csak beadott pályaműveik visszaszerzéséért - még a hatvanas években is hiába instanciáztak a résztvevők! Amire végre törvény született az országházról, nemcsak a test lett egészen más, mint amilyenek négy évtizeddel korábban elképzelték. Az ige - a népképviselő és az annak felelős kormányzás eszméje - is másképp csengett a század végén, az akut válság korszakába lépő dualizmus éveiben, mint reformkori születésekor, a polgárosodás még nyitott alternatívái idején.

Az 1882-ben kiírt újabb tervpályázatot Steindl Imre (1839-1902) műegyetemi tanár nyerte meg. Nemzedéktársaihoz hasonlóan ő is úgy vélte, hogy korának építészeti problémáit úgy oldhatja meg a legjobban, ha - a modern technika segítségével - régmúlt korok stíluselemeiből viszonylag szabadon állítja össze alkotásait. Ez a historizmus a felvilágosodás óta hódított a művészetekben, előbb az antik görög és római stíluseszményt újrafogalmazó klasszicizmus, majd a romantika keretében, immár a középkor és a korai újkor építészeti formavilágának újraalkalmazásához nyújtva teret. A művészek egy csoportja valódi rekonstrukcióra, "tisztá" neoromán, neoreneszánsz vagy neobarokk alkotások létrehozására törekedett. Más művészek a nagy stíluskorszakok alapformáinak keverésével próbálkoztak, ám az így kialakuló eklektika is - néhány jelentős kivételtől eltekintve - a romantikus tartalom elmúltával művészi zsákutcába torkollott. A történeti formák építészeti közhellyé koptatása ugyanis idővel lehetetlenné tette, hogy hitelesen hordozhassák az épületben kifejezhető emberi

értékeket, maradandó mondanivalót. A művészettörténetírás és sokezer látogató közös véleménye, hogy Steindl Imre pompás Országháza a historizáló eklektika szerencsés kivételei közé tartozik.

Külsejének stílusa az 1830-as évek Angliájában kibontakozó Gothic Revival (gótikus újjászületés) irányzatához kötődik, - ebben a felfogásban született Ch. Barry és A. W. Pugin remekműve, a londoni Parlament is. Steindl, az ő nyomukba lépve, nem félt merészen újítani ott, ahol az épület funkciója megkövetelte: a gótikában jószerével ismeretlen formaelemet, kupolát helyezett monumentális alkotása középpontjába. Éppígy alkalmazta az épület belső tereinek szervezésekor is a reneszánsz és a barokk elveit. Legnagyszerűbb példája ennek a kupolához vezető díszlépcső.

"én az új Országháznál új stílust nem akartam teremteni - vallotta akadémiai székfoglalójában -, mert ilyen, századokra szóló monumentális épületet ephemer részletekkel nem kezelhettem, hanem igenis arra törekedtem, hogy a középkor e remek stílusába szerény módon, óvatosan, mint azt a művészet mindenkoron okvetlenül megkívánja, nemzeti és egyéni szellemet hozzak be."

1885. október 12-én vágott bele az első kapu a Lipótvároshoz tartozó rakparti Tömő-tér laza talajába, és tizenhét éven át, átlag ezer ember dolgozott a mű elkészültén. A kor leghatalmasabb beruházása volt ez, s mivel lehetőség szerint minden részletét magyar anyagból, magyar technikával, magyar mesterekkel akarták elkészíttetni, egész iparágakat lendített fel (pl. a márványbányászatot, izzógyártást) a gigantikus összegbe - a tervezett 9 millió forint (18,5 millió korona) helyett 38 millió aranykoronába - kerülő vállalkozás. Mintegy 176 000 köbméter földtömeget mozgattak meg, 40 millió téglát húztak fel, fél milliónál több díszkővet faragtak a falak díszítésére. (A puha sóskúti mészkövet sajnos hamar kikezdte az idő s az időjárás; folyamatosan cserélik ki a jóval keményebb süttőire.) A 268 méter hosszú, közepén 123 méter széles, a kupola tornyával 96 méter magasra emelkedő épület közel 18 000 m²-t foglal el és 473 000 köbméter térfogatú.

Az épület egy három és fél hónapon át készült, átlagosan 2-5 méter vastag, hatalmas betontányéron áll. 90 külső és 152 belső szobor magasodik a falakon, emellett kívül megyei és városi címerek, belül a hazai flóra virágmotívumainak sorai dekorálják a falakat.

A díszítéseknél alkalmazott 22-23 karátos arany összmennyisége mintegy 40 kilogramm. Az épületnek 27 kapuja van, belül 29 lépcsőház és 13 személy- és teherlift szolgálja a közlekedést és szállítást. Az épületben valamivel több mint 200 irodahelyiség van. Az Országház méreteiről fogalmat adhat a következő becslés: mintegy 50 ötemeletes lakóház férne el a belsejében! Esztétikailag a Duna felőli oldal a főhomlokzat, de a hivatalos főbejárat a Kossuth térről nyílik. A kritikusok máig felemlégetik, hogy a tér és az Alkotmány utca hibás rendezése folytán (ezt Steindl amiként az épület teljes befejezését - már nem érte meg) sajnos nem nyílik kellően távoli, reprezentatív rátekintési perspektíva a homlokzat és a kupola megfelelő városképi érvényesüléséhez. Az épület szimmetrikus szerkezete alapjában követi egy kétkamarás országgyűlés funkcióit. Akár a washingtoni Capitolium esetében, itt is a törvényhozás egy-egy házát szolgálta, illetve szolgálja az északi, illetve a déli szárny (közepükön a kiemelkedő tetővel jelzett üléstermekkel), és az összekötő kapcsot - s egyben az együttes ülések színhelyét - adja a hatalmas kupolacsarnok. A II. világháború befejezése óta az épület a törvényhozó mellett otthont ad a végrehajtó hatalom legfelsőbb vezetésének is. északi frontja a miniszterelnök, a déli a köztársasági elnök rezidenciája, míg a parlament elnöke a bejárat épületrész észak-keleti sarokszobáiban dolgozik

A Delegációs terem és folyosó

Az üléstermek felől több folyosón át, változatos útvonalakon közelíthetjük meg a díszlépcsőcsarnok főbejárat felőli oldalát. útközben Róth Miksának, a századvég legjelesebb üvegfestőjének csodálatos ablakkompozícióiban gyönyörködhetünk. Külön figyelemre érdemesek a fűtőrendszer díszrácsai, amelyeken át - a távvezetéken keresztül érkező fűtőgőzzel temperált levegő egyenletesen tartja a ház hőmérsékletét. A műszaki tudás kellő gyakorlati leleményességgel párosul: a folyosókon számozott szivartartóval ellátott hamutálcák találhatók, így a képviselőnek nem kell eloltania az illatos

havannát, amíg beszalad szavazni az ülésterembe! A Delegációs terem folyosóját Dudits Andornak a főbb miniszteriális ágakat szimbolizáló képei dekorálják: Honvédelem, Vallás és Kultúra, Igazságszolgáltatás, Földművelés, Ipar, Kereskedelem. Egykor ugyanis innen nyíltak a miniszterek dolgozószobái (a házelnökében pl. korábban a vallás- és közoktatásügyi miniszter dolgozott).

A főbejárat fölött elhelyezkedő nagyméretű terem onnan nyerte nevét, hogy a dualizmus idején az ún. közös minisztériumok (hadügy, külügy és a rájuk vonatkozó pénzügy) felett a két birodalomrész parlamentjeiből kiküldött, 60-60 fős delegációk gyakorolták a felügyeletet. Pesti tanácskozásai idején az osztrák partnerek nyilván örömmel gyönyörködtek Dudits mester ifjúkori főművének, a terem nyugati falát borító hatalmas szekciónak a látványában. Ferenc József 1867. évi megkoronázásának kardvágási jelenete persze napjainkban már kevésbé e régen elmúlt "rendszer" eredményeinek, mint inkább illúzióinak sajátos szimbóluma.

(Részlet a Képzőművészeti Kiadó Parlament c. könyvéből)

A magyar országgyűlés épülete az ország legismertebb, ikonikus épülete. Felépítéséről 1880-ban alkotott törvényt az akkori Országgyűlés, a törvényben rendelkeztek az 1881-ben kihirdetett pályázatról. Az 1883-ban lezárult pályázatra 19, a többségében neoreneszánsz stílusú terv érkezett. A pályaműveket elbíráló Országos Bizottság Steindl Imre tervét tartotta a legjobbnak. Steindl a korra jellemző historizáló eklektika jegyében készítette el pályaművét, barokk alaprajzú, barokk tömeghatású, alapvetően neogótikus részletképzéssel felöltöztetett épület született. Az Országos Bizottság által javasolt módosítások elkészítése után, 1884. márciusában törvényjavaslat született a tervek elfogadásáról és az építésről, mely javaslatot az országgyűlés mindkét háza támogatta, a főrendiház kívánsága szerint a nemzet fennállásának ezer éves ünnepén már az új épületben kellett volna lezajlaniuk az országgyűlés üléseinek.

A leendő épület stílusával kapcsolatban országos vita alakult ki, a korabeli közvélemény hevesen támadta a Steindl által megálmodott neogótikus formavilágot, mondván, hogy nem illik a magyar nemzet habitusához. Az építkezés 1885-ben kezdődött, Steindl művezetésével. Bár munkások százai dolgoztak éjjel-nappal az épületen, 1892-re világossá vált, hogy nem lehet tartani az eredeti ütemtervet, ezért annak érdekében, hogy a millenáris ünnepségek idején lehetővé váljon ünnepi gyűlések tartása, döntés született a kupolacsarnok, főlépcső, és a delegációs folyosó előrehozott megépítéséről. 1896. június 8-án, megtartották az első ülést, az épületet azonban csak 1902-ben adták át, a belső munkálatok még 1904-ig elhúzódtak.

(források: Magyar építészet - Klasszicizmus, historizmus, Kossuth Kiadó, ISBN 963-09-44298; wikipedia: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Orsz%C3%A1gh%C3%A1z>)

5.3 A MEGLÉVŐ ÁLLAPOT ISMERTETÉSE

5.3.1 Elhelyezkedés, funkció

A Delegációs terem az Országház kereszt-tengelyében, az „F” osztály Kossuth tér felőli főbejáratának előcsarnoka felett a főemeleten helyezkedik el. (Száma: FOEM.40.) Megközelítése a díslépcsőn, ill. a főemeleti reprezentatív kialakítású delegációs folyosó kereszt-tengelyben lévő díszesen keretezett ajtón keresztül lehetséges, amely a Dunával párhuzamos hossz-tengelyű, téglalap alaprajzú terem nyugati hosszoldalának közepére esik. A bejáratnál szemben - a keleti hosszoldal galéria szintjének magasságában - található a Kossuth térre néző ablaksora.

A közel 13m belmagasságú térhez annak északi és déli rövidebb oldalán normál belmagasságú irodák, azok felett pedig a delegációs terem lépcsőzetesen kialakított lelátó karzatai kaptak helyet. A karzatokat a teremből nem hanem kizárólag az irodablokk mögötti melléklépcsőházból lehet elérni melyek eredetileg a Kossuth térről való közvetlen megközelítését tették lehetővé. Későbbi átalakítás eredményeképpen a melléklépcsőházak tér felőli bejáratát lezárták és a főemeleti delegációs folyosó felől pedig megnyitották ilyen módon lehetővé téve a karzat házon belüli megközelíthetőségét. Ezeken a melléklépcsőkön keresztül a padlástér is megközelíthető.

A két karzat eredetileg 138 látogató részére biztosított férőhelyet és egy-egy vizesblokk is tartozott hozzájuk. A karzatokon jelenleg három-három utólag (1990-es évek) beépített faszerkezetű mobil tolmácsfülke található amelyek miatt a karzat lelátó funkciója megszűnt.

A terem méretei: hossza 16,12 m, szélessége 11,71 m, magassága 12,64 m, alapterülete 188,76 m².

A delegációs terem eredeti beépített bútorzatát (fix padosorok, elnöki pulpitus) szintén elbontották és jelenleg „multifunkciós” térként használják. A terem északi és déli rövid oldalain található két-két eredeti ajtót sem használják mivel a karzatok alatti iroda funkcióknak nincs szüksége közvetlen kapcsolatra a teremmel.

5.3.2 Épületszerkezetek

Az országházról sok eredeti vázlat-, pallér- és részletterv maradt fenn, amelyekből megismerhetők az egyes épületszerkezetek. Kijelenthető, hogy az épület kiemelt jelentősége miatt a megvalósult állapot a terveknek megfelelően készült el, amit a későbbi felmérések, vizsgálatok és feltárások is igazoltak. A tervezéssel érintett delegációs terem környezetéről is sok archív terv maradt fenn, amely nagyban megkönnyítette a tervezési munkát.

Az országház teherhordó főfalas tartószerkezeti rendszerű, alapozása beton lemezalap. Függőleges teherhordó szerkezete tömör téglából falazott, vízszintes teherhordó szerkezete alárendeltebb, ill. álmennyezettel takart helyeken acélgerendás téglá-, gipszrabc betétes, elegánsabb helyeken téglaboltozatos kialakítású.

A delegációs terem övező falak tömör teherhordó téglá falazatok, amely az északi és déli oldalon karzati traktusok felé a galériaszinten három azonos magasságú boltívvel áttört.

A terem alatti – bejárat előcsarnok feletti - földem téglá keresztboltozatos, felette lévő padlástér pedig kéthéjú acélgerendás-betétes szerkezetű. A fa álmennyezetet hordó alsó földemhéj sík betétes, a felső padlás járóföldem pedig dongabetétes szerkezetű feltöltéssel. Az eredeti tervek alapján feltételezhetjük, hogy a karzat feletti sík acélgerendázatra függesztett „áldonga” földem épült.

A padlófeltárások során kiderült, hogy a terem Kossuth tér felé eső fele alatti nyitott árkád téglaboltozatainak bordái faragott kőből, a másik fele alatti belső előcsarnok boltozatainak bordái

pedig téglából készültek. A boltozatok felett feltöltés és 10/10cm méretű fa párnafás vakpadlón parkettaburkolat készült.

A terem eredeti gravitációs szellőztetése miatt a végfalakban kb. 50/80cm méretű aknákat falaztak az alagsortól egészen a karzat szintjéig, amely a mai napig hatékonyan oldja meg a levegő utánpótlást. Eredetileg a nyugati hosszfalban is falaztak két kb. 50/80cm méretű aknát, amely a padlóval kötötte össze a termet, de annak padlószintű beszellőző rácsait már korábban lezárták. Az archív fotókon egyértelműen kivehető, de a műmárvány burkolat osztásán jól látható a rácsok eredeti helye. Ezek az aknák a padlástér felé a mai napig nyitottak.

Az Országház egyéb fedélszerkezetéhez hasonlóan a delegációs terem feletti padlástér is szegecselt acél főtartós, fa szelemenenes szerkezettel épült.

A karzat lépcsőzetes szelemenenes-oszlopos ácsszerkezete az alatta lévő acélgerendás födémre támaszkodik.

(részletes leírást lásd szakági munkarész)

5.3.3 Építészeti kialakítás

Az alapterületéhez képest magas terem egységes belsőépítészeti megjelenéséhez, ill. a magasság vizuális csökkentéséhez hozzátartozik az oldalfalak sávós architektúrájú kialakítása.

Az alsó 4m magas műmárvánnyal burkolt teljesen sima, díszítés nélküli sávban csak a szükséges funkcionális szerkezeti elemek kaptak helyet úgymint ajtók, szellőzőrácsok és a falikarok. A műmárványos burkolati sávot aranyozott festésű elegáns osztópárkány zárja, amelyen a karzatoknál hangsúlyos megjelenésű, kő oszlop-bábos, műmárvánnyal bevont profilozott fedköves mellvédkorlát áll. A mellvédkorlát architektonikus kialakítása folytatódik a Kossuth tér felé eső ablakok alatti parapetfal előtt is erős vízszintes tagoltságot adva ezáltal a teremnek.

A karzati mellvéd felett - a terem teljes szélességében - három egyforma szélességű és magasságú boltíves áttörés épült egybenyitva ezzel a terem és a karzat légterét. A szélső boltívek külső letámasztásai műmárvány burkolatú falpilléreken, a közbensők pedig térbe állított faragott tömbkő oszlopokon nyugszik. Az oszlopok szögletes talapzata megszakítja a balluszteres mellvédkorlát monotonitását.

A Kossuth tér felőli hat íves záródású ablak szélessége ugyan elmarad a karzati boltívek szélességétől, de magassága pontosan megegyezik vele, ezzel is erősítve a terem egységes sávós architektúráját. A hat ablak párosával összerendezett, visszautalva a karzat hármas tagolására. Az összerendezett ablakok közötti falszakasz keskenyebb egy oszloppal, az ablakpárok közötti szélesebb pedig két oszloppal díszített. A falszakaszok szélességében – hasonlóan a karzati mellvédhez – szögletes talapzatok szakítják meg a parapetfal ballusztersorát.

5.3.4 Külső nyílászárók

A terem ablakai kapcsolt gerébtokos szerkezetűek, ahol a belső szárnyak ólomüveg betéttel a külsők egyszerű síküveggel üvegezettek. A terem bevilágítására a karzatok ballusztéres mellvédje felett hat darab 160/530 cm méretű közepén felnyíló ablak épült számárhátíves fix felülvilágítóval.

Az építéstörténeti kutatások során több olyan terv-vázlat is előkerült ahol a teremhez szintben kapcsolódott volna egy Kossuth tér felé eső külső terasz. Az arra nyíló ajtók, ill. ablakok növelhették volna a megvilágítottságot, de mivel a végső koncepcióban a terasz nem valósult meg, az alsó nyílásokat is elhagyták.

Az országház homlokzati kialakítása az egy traktus szélességű karzatok Kossuth tér felőli harmadában adott lehetőséget bevilágító ablakok beépítésére. A tér felé két-két közepén-felnyíló (140/245cm), az oldalhomlokzaton pedig egy-egy háromosztatú ablak (210/245cm) épült. Az ablakok mérete elmarad a terem nagy ablakaitól, de szerkezeti kialakításuk azokhoz hasonló. A belső szárny ezekben is ólomüveg betétes, a külső pedig síküveges. Fix felülvilágító ezeknél is megtalálható, de egyenes záródású, amire a külső homlokzati kőburkolat rátaakar.

A külső nyílászárók állapota nem felel meg a velük szemben támasztott alapvető követelményeknek sem. A belső szárnyak kisebb, viszont a külsők centiméteres nagyságrendű elvetemedést mutatnak. Mivel az ablakokat nem szükséges rendszeresen nyitni a beázások elkerülése végett a réseket kiglettették és a külső szárnyakat becsavarozták. A felújítás során az ablakok felújítandók, restaurálандók. Azokat csak végső esetben szabad cserélni.

5.3.5 Belső nyílászárók

A terem bejárata a folyosó felőli oldalon oszlopokra állított gazdagon díszített gótikus keretezést, a belső - jelenleg használaton kívüli - ajtók egyenes záródású, egyszerű profilozású zöld színű tömbkő keretezést kaptak. Az ajtószárnyak tölgyfából készültek, betételemeikkel. A főbejárati ajtó folyosói oldala gazdagabb faragást, a belső oldala a többi ajtóval megegyezően egyszerűbb díszítéssel készült. A vasalatok sárgaréz, illetve bronz öntvényből készültek, a kilincsek, kilincscímek gazdagon mintázottak, fő motívumuk az akantusz levél.

A karzatok bejárati és vizesblokk ajtajai fa tokborítással és falbéllettel, szárnyai organikus díszítéstől mentes, profilozott ötosztatú fa betétezással készültek.

5.3.6 Burkolatok, festés

A terem oldalfalainak alsó 4m magas sávja, ill. néhány posztamens, faltest és párkány műmárvánnyal burkolt. Az ajtók keretezése, a karzati mellvédkorlát és oszlopsor valamint az ablakok sarokoszlopai tömbkőből faragottak.

A műmárvány burkolat nélküli falak, párkányok kivétel nélkül mindenhol díszítőfestéssel díszítettek.

A teremnek az ablakokkal szemközti falát Dudits Andor nagyszabású képpel festette meg. A díszítő, festett kerettel együtt a kép 16,12 m hosszú és 7,75 m magas. A kép a „kardvágás” jelenetét ábrázolja, I. Ferenc József 1867. évi június 8-án történt megkoronázása után.

A terem padlója lakkozott tölgyfa parketta. A karzati lelátó fa pallózású dobogója zöld színű posztóval burkolt. A karzati vizesblokkok padlója és fala csempeburkolatos.

A famennyezet kazettás kialakítású, festett illetve aranyozott díszítéssel, négy mezőjében négyzetes kialakítású bronz öntvény szellőzőrácsokkal. (részletes leírást lásd szakági munkarész)

5.3.7 Bútorozás, berendezések

A delegációs terem eredeti beépített **ülőbútorzatát** korábban eltávolították.

Jelenleg mobil bútorokkal szabadon berendezhető multifunkcionális teremként használják.

A terem keleti hosszoldalának sarkaiban tölgyfa szerkezetű fémrács-betétes **parapetbútor** takarja a gőzfűtési csőregisztereket.

A karzaton található **tolmácsfülkék** 1994-ben készültek könnyen össze- és szét szerelhető, a környezetbe mégis beilleszkedő módon. A szerkezet hidegen hajlított acél "U" profil keret-talapzaton (100/100) nyugszik. A vázat felülről szintén egy "U" profil keret (100/50) zárja, az alsóhoz hasonló csatlakozással. A zárt szelvény vázra, táblákból összeállítva, kétrétegű fal került. A táblák adják a falak merevségét. Az ablak kettős üvegezésű, biztonsági üveg, rugalmas ágyazásban. A kitekintő ablakra kívülről ráhelyezhető fa, dekoratív rács került. A nyílászárók egyedi gyártásúak, egyedi vasalatokkal. A látható vasalatok rézből készültek.

A fülke szerkezete hangszigetelést kapott, amit részben a belső párnás felület, részben a réteges falképzés biztosít. Fontos szerepe van a rétegek közötti habszivacs tömítésnek, valamint a külső táblák alá kerülő műanyag fóliának, amely légzárást is eredményez.

A fülke szellőztetése részben természetes úton, részben gépi módszerrel történik. A természetességet a tetőn kialakított négy ventillátor (meglévő tolmács-fülkéknél már alkalmazva) nyugalmi állapotában a mellette eltávozó levegő biztosítja.

Az északi karzat középső és belső tolmácsfülkéje között a terem használatához elengedhetetlenül szükséges **technikai** vezérlő eszközök elhelyezésére szolgáló asztalt építettek be. A teremben jelenleg felszerelt technikai eszközök:

- rádiós mikrofon rendszer két darab **antennája** a szélső tolmácsfülkék tetején
- a tolmácsolás közvetítéséhez szükséges **infra sugárzók**
- a delegációs terem déli végfalán lévő ajtók elé szerelt **LCD kijelzők**

A terem tér felé eső falának tengelyében található még egy **fali óra**, alatta egy kétrudas **zászlótartó**. A főbejárat ajtója valamint a karzati ajtók takarására hajlított konzolos csőtartón szövet függöny szolgál.

Az északi karzathoz tartozó **vizesblokk** korábban felújításra került. A két WC-fülkéből az egyiket megtartották a másikat pedig mosdót építettek be. Padló és falburkolata az eredetihez hasonló megjelenésű, kioskolt és méretrendű csempe lapokkal készült el. A mellvéd magasságig érő csempe falburkolatot az eredeti minta alapján gyártott fríz sor zárja le. Az előteret a fülkétől, ill. a fülkét egymástól acél lábakra állított fa térelhatároló fal választja el, amelyben az eredetihez hasonló osztású ajtókat építettek.

A déli karzat vizesblokkjában az egyik fülkét, szanitereit és burkolatait meghagyták az eredeti formájában. Padlója eredetileg öntött terazzo, oldalfala fehér csempével mintás fríz lezárással, hátfala pedig fa falburkolattal készült. Megőrizték az eredeti fajansz mosdót, a márvány ülőfelületű WC csészét a lehajtható fa deszkájával valamint a falburkolatú fali víztartályt a láncos lehúzóval, porcelán fogantyúval együtt. Még a kapaszkodók és a vízcsap is az eredeti.

(részletes leírást lásd szakági munkarész)

5.3.8 Gépészet

A Delegációs Terem Kossuth Lajos téri falának két sarkában helyezték el a *gőzfűtéssel* működő radiátorokat, amelyeket szlavón tölgyből készült radiátor burkolattal rejtettek el.

A terem *szellőzése* az Országház gravitációs szellőzési rendszerén keresztül megoldott. Az épített légszűrőn felvezetett levegőt nyáron a jégvermeken, télen a mai napig hatékonyan működő alagsori légkamrák gőzfűtési csőregiszterein átvezetve tudták temperálni. A beszellőző rácsok elhelyezésére a rövidebb oldalak műmárvány burkolatos részének alján és tetején, valamint a karzat hátfalának felső harmadában volt lehetőség. Mindhárom rács beszellőzésre szolgál és ugyanarra az alagsorból felszálló légszűrőre van rákötve. A terem végfala és a karzat hátfala közötti elhúzást a karzat ácsszerkezete alatti rabic légszűrővel oldották meg. A használt levegő elvezetését a faburkolatú mennyezetbe épített rácsokon keresztül oldották meg eredetileg gravitációs majd később a padlástérben elhelyezett gépi elszívással. A mennyezeti födém két héja közötti tér valószínűleg a levegőáramlás kiegyenlítésére szolgál. Az alsóban vannak az elvezető rácsok a felsőhöz viszont az az épített rabic légszűrő csatlakozik, amely segítségével a használt levegőt a tető fölé vezették.

A teremben *vizes helyiség* csak a delegációs terem mögötti irodákban és a karzatokon található, de ezeket nem érinti jelen átalakítás.

A karzati tolmácsfülkék levegő keringtetése részben megoldott.

(részletes leírást lásd szakági munkarész)

5.3.9 Elektromosság, világítás

A terem elektromos ellátása két irányból, az irodák mögötti lépcsőházi előterekben elhelyezett kapcsolószekrényekből történik.

Világítására szolgáló nagy csillárját a Magyar Fém- és Lámpaáru-gyár készítette. Az oldalfalakon található, oldalanként 2-2 db 12 karú falikar aranyozott bronz öntvényből vagy kovácsolt réz-alumínium ötvözetből készült. A karzatok megvilágítására három-három kisebb csillár szolgál. A világítás kapcsolására a teremben jelenleg nincs lehetőség, azt máshonnan kell megtenni.

A karzati tolmácsfülkék és technikai asztal elektromos (gyenge és erősáramú) ellátása a dobogó felől megoldott.

(részletes leírást lásd szakági munkarész)

5.4 A TERVEZETT ÁTÉPÍTÉS ISMERTETÉSE

Az Országgyűlés Hivatala a delegációs terem előadótermi funkció használatának ártértékelésével az eredeti beépített bútorzat helyreállítását, a gépészeti és elektromos rendszerek korszerűsítését, valamint a mai kornak megfelelő szintű üzemeltetéshez elengedhetetlenül szükséges technikai felszereltség beépítését tervezi.

Természetesen mindezt a több szempontból is kiemelt jelentőségű terem megmaradt műemléki értékeinek megóvásával, restaurálásával, ill. az eredetiség szemellett tartásával kívánja megtenni.

A tervezési terület alapvetően a delegációs teremre és annak karzataira terjed ki. A karzatok vizesblokkját egyáltalán nem, és a terem melletti irodákat is csak és kizárólag annyiban érinti, hogy a mögöttük lévő lépcsőházi elosztószekrényből induló új elektromos vezetékek azok helyiségein átvezetendők a delegációs teremig. A tervezési feladat még a delegációs terem gépészeti rendszerének javítását szolgáló új szellőzőgépek alagsori és padlástéri gépházainak kialakítása.

Jelen dokumentáció a Megbízó által rendelkezésünkre bocsátott felmérési tervrajzok (Magyar-Német Mérnöki Iroda Bt.) felhasználásával történt, amelyeket aktualizáltunk, s a szükséges helyeken a hiányzó adatokat, a helyszínen végzett manuális mérésekkel kiegészítettünk.

Az épület kiemelt jelentőségű műemlék. Ennek megfelelően a kivitelezés során különös gondossággal és körültekintéssel kell eljárni minden munkafázis esetén. A bontással/építéssel érintett szerkezeteket, elemeket az eredeti állapot szerinti formájukban, megjelenésében (felület, burkolat, szín) kell helyreállítani.

5.4.1 Funkció

Az Országgyűlés Hivatalának igénye szerint a delegációs terem jelenlegi multifunkcionális használata helyett egy sokkal kötöttebb - az eredeti bútorozási elvvel teljesen megegyező - irányított előadótermi berendezésű terem alakítandó ki. A déli végfal közepén kétsoros elnöki pulpitus, azzal szemben pedig a terem hossz tengelyére szimmetrikusan egy közép folyosóval két blokkra osztott blokkokként 8 soros, 5 ülőhelyes padosor készül. A blokkok a terem parketta szintjéhez képest 11 cm kiemeléssel épülnek.

Jelen engedélyezési eljárás keretén belül kérvényezett, a közeljövőben megvalósítandó munkálatok pontokba szedve a következők:

5.4.2 Építészeti, tartószerkezet

- 5.4.2.1 **erős és gyengeáramú** nyomvonalak által érintett területek tervezése,
- 5.4.2.2 **gépészeti** nyomvonalak által érintett területek, új gépek elhelyezésének tervezése,
- 5.4.2.3 **technikai eszközök** elhelyezése
 - időszakosan használt **vetítővászon** rögzítése
 - időszakosan használt **árnyékolás/sötétítés** megoldásának tervezése
 - **projektor** elhelyezése
 - **hangfalak, kamerák, antennák** elhelyezése
- 5.4.2.4 **külső nyílászárók** felújításának tervezése,
- 5.4.2.5 **restaurálandó szerkezetek**
 - **fa dísz álmennyezet,**

- csillárok, falikarok
- műmárvány felületek,
- freskó, díszítőfestés
- ólomüveg ablakok

5.4.3 Belsőépítészet

- 5.4.3.1 **eredeti beépített bútorok és berendezési tárgyak helyreállításának tervezése az építéstörténeti kutatás és a fellelt eredeti bútor darabok, elemek és felhasználásával**
- elnöki emelvény,
 - padsorok,
 - mozgáskorlátozott ülőhely biztosítása,
 - a bútorba épített technikai eszközök szavazatszámoló, hangosítás, informatika tervezése (az ülésteremben megvalósult rendszer alapján)
- 5.4.3.2 **tolmácsfülkék** korszerűsítése,
- 5.4.3.3 **technikai páholy** kialakítása az egyik tolmácsfülke felhasználásával,
- 5.4.3.4 **mobil berendezési tárgyak** tervezése,

5.4.4 Épületgépészet

- 5.4.4.1 az Országház eredeti rendszerének részeként üzemelő gravitációs **szellőzés** hatásfokának javítása gépi rásegítéssel
- 5.4.4.2 A terem komfortszellőző (**klima**) rendszerének kialakítása
- 5.4.4.3 a megtartandó **tolmácsfülkék** független komfort szellőzése

5.4.5 Erősáramú szakági tervezés

- 5.4.5.1 Terem **erősáramú hálózatainak** áttervezése,
- 5.4.5.2 Új elektromos **elosztószekrény** tervezése
- 5.4.5.3 a teremben elhelyezendő **új berendezések**, eszközök elektromos megtáplálása
- beépített bútorok (padsorok, elnöki pulpitus)
 - technikai eszközök (projektor, vetítővászon, kamera, hangosítás stb.)
 - árnyékolás
 - aljzatok
- 5.4.5.4 a teremben megtartandó **eredeti berendezések** elektromos megtáplálása
- tolmácsfülkék
 - technikai páholy
 - csillárok (teremben, a karzaton valamint a terem alatti bejárat előcsarnokban lévő is)
 - falikarok
- 5.4.5.5 **világításának** felújítása, új igények kiszolgálásával, világítás-vezérlés tervezése termen belül (LED-es fényforrások, Dali vezérlőrendszer)
- 5.4.5.6 termen kívüli és azon belüli erős- és gyengeáramú **nyomvonalak** tervezése, védőcsövek méretezése
- 5.4.5.7 **Gyengeáramú** rendszerek szükség szerinti erősáramú ellátásának tervezése.

5.4.6 Gyengeáram: informatika, hangosítás

- 5.4.6.1 Beépített **általános hangosítás** tervezése,
- 5.4.6.2 vezeték nélküli **mikrofon**-rendszer tervezése,
- 5.4.6.3 padsorok **beépített hangosításának** tervezése ülőhelyenkénti mikrofonnal,
- 5.4.6.4 vezetékes **szavazatszámoló** rendszer tervezése (Országgyűlés Üléstermében használt rendszerrel kompatibilis kialakítás)

- 5.4.6.5 terem és a beépített padsorok **informatikai hálózatának** tervezése a meglévő rendszerhez való kapcsolódással
- 5.4.6.6 **wifi-hálózat** tervezése a meglévő rendszerhez való kapcsolódással,
- 5.4.6.7 **kivetítő-rendszer** tervezése,
- 5.4.6.8 **tolmács-rendszer** tervezése a meglévő tolmácsfülkék felhasználásával
- 5.4.6.9 **technikai kezelő-felület** tervezése - technikai páholy kialakítása az egyik tolmácsfülkében
- 5.4.6.10 **kamera-rendszer** kiépítése (a stúdióval összekapcsolt rendszerben), 4 db kamerával

5.4.2 Építészet, tartószerkezet

5.4.2.1. tervezett erős és gyengeáramú rendszerek, vezetékezése, építészeti vonatkozása

A terem meglévő elektromos **erősáramú hálózata** felújítandó, vezetékezése teljes egészében cserélendő. A lépcsőházak előterében található elektromos **elosztószekrényektől** a legegyszerűbb módon az irodai titkársági helyiség padlószerkezetének feltöltésében érhető el a delegációs terem padlója, ill. falazatába vésva a felette lévő karzati lelátó lépcsőzetesen megépített fa szelemenoszlopos ácsszerkezetű alépítménye is.

A padlófeltárás során bebizonyosodott, hogy a delegációs terem alatti téglaboltozat **feltöltésében** a tervezett gépészeti légtechnikai csövezés mellett elég hely marad a beépített bútorok (elnöki pulpitus és padsorok) elektromos (erős és gyengeáramú) megtáplálására szolgáló vezetékek, ill. védőcsövek elhelyezésére. Az elektromos védőcsövek a terem tér felé eső felében vezetendők mivel a nyitott árkád boltozatai 15-20cm-el alacsonyabbak, ezáltal a feltöltés is magasabb és a gépészeti vezetékezés is kevesebb.

Az elnöki pulpitushoz erős- és gyengeáramú, a padsorokhoz csak gyengeáramú védőcsövezés szükséges. A **padlószerkezet alatt** vezetett kábelekkkel értelemszerűen nem üllőhelyenként készíthető el felállás hanem bútorozási blokkokként ideális helyeken és mennyiségben. A blokkokon belül a bútorok alépítményében, podesztjében a vezetékezés szabadabban végezhető el. Az elnöki pulpitus alacsonyabb egységének elektromos ellátásakor figyelembe kell venni annak időszaki kiszerezhetőségét.

A karzat öt változatlan funkcióban megtartandó és egy **hangosítási munkaállomássá** alakítandó **tolmácsfülkéjének** valamint az újonnan építendő **technikai pultok** erős- és gyengeáramú kábelezése az ácsszerkezetű lépcsőzetesen kialakított alépítményben vezetendő.

A terem határoló falai mentén az alkalmi berendezések üzemeltetésére szolgáló erős- és gyengeáramú **aljzatok** a műmárvány burkolatú falak gipsz lábazatában helyezendők el. Megtáplálásuk a padlószerkezet alatt lehetséges.

A teremben és a karzaton lévő **csillárok** valamint a terem alatti előcsarnok csillárainak padlás-, ill. padlófeltöltésben vezetett elektromos kábelezése is cserélendő. A falikarok vezetékezése, amely valószínűleg a műmárvány falburkolat feletti díszítőfestéses osztópárkány alsó profilos tagozatában futhat szintén cserélendő.

A terem jelenlegi (kb.150-200lux) megvilágítottsága növelendő, mivel a videotechnikához min. 500lux megvilágítási érték szükséges. A Műemlékvédelmi előadóval és az Országgyűlés Hivatalával egyeztetve a kiegészítő lámpatesteket kizárólag a központi nagy csillár lámpaszámának növelésével tartjuk elfogadhatónak. A helyszíni bejárás és próba alapján a csillár meglévő - körben elhelyezkedő „fénykoszorú” alakú, lefelé irányuló – lámpái mellett egy, a meglévőkkel közel azonos méretű, **új lámpákból** álló, kisebb koncentrikus kör kiépítése felelt meg az elvárásoknak. Az új lámpatestek beépítésénél új, önállóan befüggesztett, megjelenésében semleges tartószerkezet alakítandó ki, amely az eredeti csillár szerkezettől független. A lámpák és a tartószerkezet színe semleges szürke.

A **világítás kapcsolhatósága** üzemeltetési okból megoldandó a bejárati ajtó melletti lábazatba épített kapcsolóval, de Megrendelői igény szerint a technikai pultról, világítási képek előhívásával, a beavatkozás lehetőségével vezérelhetőségre is szükség van.

5.4.2.2. *gépészeti nyomvonalak által érintett területek, új gépek elhelyezésének tervezése, építészeti vonatkozása*

A terem eredeti kizárólag gravitációsan működő **szellőzésének** hatásfokát az idők folyamán azzal próbálták meg növelni, hogy a padlástérben egy elszívó ventilátort építettek be. A komfort növeléshez több levegő bejuttatására van szükség, ami az eredeti légszűrőn nem biztosítható, hiszen annak gépésztése felborítaná az épület egyéb gravitációs szellőztetésű helyiségeinek levegő háztartását. A terem megfelelő mennyiségű levegővel való ellátása a padláson elhelyezendő új légkezelőkkel érhető el, amelyek közvetlenül a szabadból veszik a friss és oda is fújják ki az elhasznált levegőt.

Tartószerkezeti megfontolásból nem egy nagyobb, hanem két kisebb, azonos méretű szellőzőgép kerül beépítésre közvetlenül főfalra állítva. Az egyik a meglévő helyére, a másik pedig a főtengelyre szimmetrikus oldalra. Mindkét géphez két-két (60/60 cm méretű) ki- és beszellőző felépítmény tartozik. A terembe való befűvés azokon a nyugat felé eső főfali aknákon keresztül történik, amely jelenleg kihasználatlanul áll és a padlástértől a delegációs terem padlójáig vezet. Az aknákat hőszigetelt elemes légszűrőkkel kell „kibélelni”, mivel meg kell előzni a hőingadozásból esetlegesen kialakuló szerkezeti mozgásokat.

A jobb hatásfok érdekében a levegőt nem csak két ponton a padló felett helyreállítandó rácson engedjük be (elárasztásos módszer), hanem a padló alatt légszűrőkön elvezetve közvetlenül az elnöki pulpitus és a beépített padosor üléseihez valamint a sarkokon lévő parapet bútorokhoz vezetjük. Erre a bútorok fix telepítése miatt nyílik lehetőség. (Érdekességgéppen megjegyezzük, hogy a tervtári anyagok között fellelhető olyan terv-vázlat, ahol ezen a megoldáson már építéskor is elgondolkoztak.) A feltárások alapján kijelenthető, hogy ha szűkösen is, de megoldható az elgondolás.

Ugyanerre a szellőzési rendszerre kell csatlakoztatni a karzati tolmácsfülkéket is.

A padlástéri szellőzőgépek nagy hatásfokú **hővisszanyeréséről**, ill. a levegő kezeléséről valamint temperálásáról egy tetőre kihelyezett - meglévő szellőzési tetőfelépítményekhez hasonló módon elburkolt - levegős **hőszivattyú** beépítésével kell gondoskodni. A kültéri egység az eredeti gravitációs kiszellőző rekonstruálandó felépítményében rejthető el. A padlástérbe beépítendő gépek megfelelő szerkezetű fallal határolandók el a padlástér egyéb területétől. A gépek **hangcsillapítása** szintén megoldandó. A szellőzőgépek alatt kármentesítő vízgyűjtő tálca építendő amelynek elvezetéséről gondoskodni kell.

A terem eredetileg szellőzésre szolgáló alagsorból induló aknáit a rásegítő **komfortszellőzés** kialakítására használjuk. Mivel a kérdéses aknaszakasz az eredeti gravitációs rendszer végén van azt kizárhatjuk a rendszerből annak veszélye nélkül, hogy felborítanánk az eredeti - mai napig hatékonyan működő - országházi szellőzési rendszert.

Az alagsori légkamra lehatárolásával, a gőzös fűtési rendszer kibontásával lehetőség nyílik egy másik szellőzőgép beépítésére, amely zárt rendszerben csak és kizárólag a delegációs terem hőmérsékletének temperálására szolgál. A terem egyik végfalán, ill. az épített elnöki pulpitus homlokfalain vagy a sarokbútorokban befűjünk a másik végfalán lévő eredeti rácson pedig elszívunk a levegőt, amelyet kezelés után ismét vissza lehet keringtetni. Az alagsori légkezelő temperálásáról egy vizes hőszivattyú gondoskodik.

Az alagsori légkamra helyiség belülről hangszigetelendő.

(részletes leírást lásd szakági 10.sz. munkarész alatt)

5.4.2.3. *technikai eszközök elhelyezése*

A teremben elhelyezendő hangosítás-, prezentációs-, tolmácsolás- és videotechnikai berendezések helyének és típusának kiválasztásakor a technikai szempontok mellett azok műemléki térben való megjelenése és elektromos megtáplálási lehetősége is fontos szerepet játszott. Az egyes **eszközök** a padlón vagy a tervezett új bútorokban, vagy a karzati mellvédkorlát oszlopai között elrejtve, kevésbé látható módon megtáplálva kerültek elhelyezésre.

A terem általános hangosítására a négy sarokban a parapetbútorok mellett a padlóra állított **oszlopsugárzók** (T04A jelű), ill. a parapetbútorokon kiegészítő mélysugárzók (T04B jelű) helyezendőek el.

A tolmácsfülkékben legalább két tolmácpult elhelyezésére van szükség, egy infra transzmitterre, a vendégek ellátásához infra vevőkkel és 2db **infra sugárzóra** (T01jelű) együtt, amelyeket a szélső tolmácsfülkék tetején - a terem minden pontjáról jól látható helyen - lehet elhelyezni.

A prezentációs technikához tartozó időszakosan üzemeltetendő **vetítővászon** (T06A jelű) a déli karzat oszlopai között, ill. azok mögött helyezendő el. Alaphelyzetben a mellvédkorlát fedkövével egymagasságban, feltekert állapotban a terem alsó szintjéről nem látható helyen. Igény esetén a vásznat közvetlenül az oszlopok mögött elhelyezett acélsodronyok segítségével lehet kifeszíteni. Vetítés hátulról a vászon mögötti tolmácsfülke tetején található felépítményben elhelyezett **projektorral** (T06B jelű) történne, amelynek elektromos megtáplálása a tolmácsfülke átalakításakor beépítendő. Mivel az elsődlegesen műemléki szempontok szerint tervezett vetítővászon az első két padosrból nézve elég magasban helyezkedik el a terem hosszfa mellett, ezért mindkét oldalon a sarki radiátorok parapetbútora mellett egy-egy mobilállványos nagyméretű (55coll) **LCD** (T06C jelű) kijelző állítandó be. Az ehhez szükséges csatlakozó aljzatok a lábazatban alakítandók ki.

Mivel az elnökség nem lát rá a vetítő vászonra, az elnöki pultokban liftes **süllyesztéses LCD monitorokat** kell beépíteni.

A terem **elsötétítésére** a kapcsolt-gerébtokos szerkezetű ablakok szárnyai között a tokosztó magasságában bowdenes megvezetésű, 98%-ban fényzáró textil rolettákat kell beépíteni, szürke színben, távirányításos kivitelben.

Mivel időnként a Delegációs teremben történeteket képpel rögzíteni, közvetíteni is szükséges, **kamerák** (T03jelű) elhelyezéséről is gondoskodni kell. Az elnöki pulpituossal szemközti oldalon két darab kamera elhelyezése szükséges, a mellvédkorláton kívülre, azzal egy magasságban valamint a pulpitus két oldalára az ajtók felső magasságában.

5.4.2.4. *külső nyílászárók felújítása*

A terem külső nyílászárói igen rossz állapotuk miatt felújítandók, restaurálandók. (K01, K02 és K03jelű)

Elsődleges feladat a külső szárnyak elvetemedésének megszüntetése, az esetlegesen korhadt elemek cserélése az eredeti minta alapján.

Az új nyílászárók, ajtók, ablakok esetében alapvető szempont, hogy lehetőség szerint feleljenek meg a vonatkozó magyar és európai szabványok által előírt minimális biztonsági követelményeknek: MSZ ENV 1627, 1628, 1629, 1630:2000, MSZ EN 356:2000, MSZ EN 1063:2000

(részletes leírást lásd 5.5.5 pont alatt)

5.4.2.5. *restaurálandó szerkezetek* (részletes leírást lásd szakági 7.sz. munkarész alatt)

5.4.3 Belsőépítészet (részletes leírást lásd szakági 8.sz. munkarész alatt)

5.4.4 Épületgépészet (részletes leírást lásd szakági 10.sz. munkarész alatt)

5.4.5 Erősáramú szakági tervezés (részletes leírást lásd szakági 11.sz. munkarész alatt)

5.4.6 Gyengeáram: informatika, hangosítás

Leírás és adatszolgáltatás az Országgyűlés Hivatala szerint mivel az eszközök típusának kiválasztása nem volt tervezési feladatkör.

Tervezési feladat csak és kizárólag az eszközök elhelyezésének és vezetékezésének nyomvonalvezetése volt.

A Delegációs terem minden, várható funkciójának üzemeltetéséhez átfogó hangosítás-, szavazatszámológép-, tolmácsolás-, prezentációs-, video- és világítástechnikai felújításra van szükség.

Hangosítástechnikai felújítás magában foglalja a bútorzatba építendő, az Országgyűlés termével működésben kompatibilis ülésenkénti hangosítási és szavazatszámológépi berendezéseket. Ezek állnak egy mikroszámítógépből, amelyekhez csatlakozik egy periféria egység kijelzővel és gombokkal, egy hangszóró, célszerűen a kijelző mellé, az asztallapba döntve süllyesztve, illetve egy mikrofon és egy fejhallgató csatlakozó. Kártyaolvasó nem kerül beépítésre. A hangszórók feladata a terem minden pontján a beszéd érthetőség fokozása. A könnyű javíthatóság és könnyebb kábelezhetőség miatt célszerű lehet a kijelző egységet, a hangszórót és a mikroszámítógépet egy egységként, egy fém burkolatú dobozban elhelyezni. Ilyen hangosítási és szavazatszámológépi egységeket minden ülőhelyre el kell helyezni. Ezek az egységek egy-egy CAT-5e kábellel kommunikálnak a műszaki páholyban található mátrix egységgel, a működésükhöz szükséges tápfeszültséget is onnan kapják.

Az **általános hangosítást** a teremben elhelyezett hangsugárzók (T04jelű) szolgáltatják. Feladatuk, hogy a bútorzatba épített hangsugárzókat kiegészítsék, minőségi hangot szolgáltatva, jelentőségük a zenei bejátszásoknál és az elnöki pulpitus hangjának erőteljesebb lesugárzásában van. Az általános hangosítás legegyszerűbb módja a terem négy sarkában elhelyezett speciális oszlopsugárzóval és a hozzájuk tartozó, karzaton azokhoz közel elhelyezhető, négy darab kiegészítő mélysugárzóval valósítható meg. Kábelezési igényük gyártó és típus függő!

A hangosítás további része a rádiós mikrofon rendszer. Négy csatornányi titkosítható, digitális jelátvitelű rádiós mikrofon az 500-600 MHz-es tartományban. Az ehhez szükséges kettő darab antenna elhelyezése megoldható a jelenlegi megoldás szerint, két szélső tolmácsfülke tetején. Ezek egy-egy H1000 kábelt igényel a műszaki páholyból. Kompatibilitási okok miatt Shure ULX-D szükséges.

A jelenlegi **tolmács** technikai berendezések cseréje szükséges. A felhasználható öt tolmácsfülkével öt nyelv, plusz terem tolmács csatornákat lehet létrehozni. Ehhez szükséges minden tolmácsfülkébe legalább két tolmácpult, a szükséges kiegészítőkkal, szükséges egy központi programozható egység, egy infra transzmitter, valamint a hangosítási rendszerbe kötéshez egy média egység, valamint a vendégek ellátásához vezeték nélküli mikrofon vevő egység (T02jelű), a szükséges infra sugárzókkal (T01jelű) együtt. Megfelelő teljesítményű infra sugárzó esetén elég egy darab elhelyezése, azonban ennek a terem minden pontjáról jól látható helyen kell elhelyezkednie. Kettő darab kisebb teljesítményű esetén elég a fél teremről rálátni az egyes sugárzókra. Pl a terem két oldalán a tolmácsfülkék tetején. Az infra sugárzók ~230V-os hálózatot és koax kábelt igényelnek, a tolmácsfülkékbe gyártótól függően speciális kábel, illetve Cat-5e szükséges a műszaki páholyból. A tolmács rendszer megfelelő minőségben és megbízhatóságban BOSCH vagy DIS(Shure) lehet.

Prezentációs rendszer. Feladata, hogy konferenciákon, rendezvényeken mindenki számára láthatóan megjeleníthető legyen minden bemutatásra szánt adat, grafikon, logó de akár video bejátszás is. A közönség számára projektoros/vásznas megoldással (T06Ajelű), az elnökség fölé elhelyezett vászonra szemből vetített megoldással biztosítható a láthatóság. Hátránya ennek a megoldásnak a projektor (T06Bjelű) keltette szélessávú zajnövekedés, mely rontja az egyéb hang élményt.

Komolyabb probléma a két sorban ülő elnökség számára jól látható monitorok elhelyezése. Mivel a konferencia rendszer üzemeltetéséhez az elnöki helyre és a „jegyzői” helyekre is szükséges monitorok telepítése, ezek akár használhatóak a prezentációs rendszer részeként is. Amikor nincs prezentáció, akkor az elnöki monitorokon a konferencia menetéhez szükséges információk jelennek meg, amikor prezentáció szükséges, akkor az jelenik meg a monitorokon. A váltás lehet automata átkapcsolással, de akár manuálisan is. További gondot okoz, hogy nem minden esetben van szükség monitorokra a pulpituson. Erre jó megoldás a liftes süllyesztés. Ha nincs szükség a monitorokra, azok egyszerűen, gombnyomásra besüllyeszthetők az asztalokba. Költségsökkentés miatt lehetséges az öt-öt fős elnökségnek 3-3 darab monitor elhelyezése. A prezentáció rendszerhez a műszaki páholyban, a pulpituson több darab, valamint a teremben több darab bemeneti pontra van szükség, hogy a teremből minden szükséges helyről lehessen rá kapcsolódni. Ez audio és video csatlakozási pontokat jelent. Figyelembe véve, hogy a stúdióba is továbbítani kell a prezentációt egy rögzítés, esetleges közvetítés miatt, célszerű lenne minden bemeneti oldalon HD-SDI jelre konvertálni és így továbbítani a műszaki páholyba, onnan pedig a szükséges monitorokra, projektorra és a TV stúdióba. A jelenlegi lehetőségek közül ez a jeltovábbítás nyújt megfelelő minőséget nagy távolságok esetén is, elfogadható bekerülési költségek mellett.

Mivel időnként a Delegációs teremben történeteket képpel rögzíteni, közvetíteni is szükséges, **kamerák** (T03jelű) elhelyezéséről is gondoskodni kell. A pulpitussal szemközti oldalon két darab kamera szükséges, korláton kívülre, azzal egy magasságban. A szemközti oldalon, a pulpitus két oldalára az ajtók felső magasságában. A kamerák megfelelő működéséhez legalább 500 Lux-ra van szükség! A kamerák automatikus mozgásúak, a TV-stúdióból távvezérelve. Jel összeköttetés a TV-stúdióval!

A **műszaki páholyban** (T00jelű) négy főnek kell ülőhelyet kiképezni. Három fő üzemeltetésért felelős technikus, valamint egy fő vendég technikus. A jelenlegi berendezések nem használhatóak ezekre a feladatokra, azokat cserélni kell. Szükséges több RACK szekrény elhelyezése az eszközöknek, mátrix, rádiós mikrofon rendszer, bejátszó eszközök, prezentációs eszközök, tolmács rendszer berendezéseinek, szünetmentes tápegység, számítógépek, kiegészítő berendezések, stb. A négy fő közül kettőnek mindenféleképpen rálátás kell a pulpitusra!

5.5 TERVEZETT ÉPÜLETSZERKEZETEK, FELHASZNÁLT ANYAGOK LEÍRÁSA

5.5.1 Tartószerkezetek

Az épület függőleges teherhordó szerkezete hagyományos falazott, teherhordó főfalas téglaszerkezetű. A vízszintes teherhordó szerkezeteket elegánsabb helyeken, folyosókon boltozatok, a termekben acélgerendás betétes födémek alkotják.

A tervezett átalakítás során az épület fő tartószerkezetét nem kívánjuk megváltoztatni. A meglévő tartószerkezetek az átalakítás során felülvizsgálandók és a szükséges mértékben megerősítendőek.

Nagyobb mértékű tartószerkezeti beavatkozásra az alagsori légkamra padló szerkezeti kialakításánál és a padlástéri szellőzőgépek elhelyezésénél kerül sor.

(részletes leírást lásd szakági 9.sz. munkarész alatt)

5.5.2 Padló szerkezetek

A tervezéssel érintett delegációs terem padló szerkezete teljes egészében feltárandó, a boltozat feletti homok feltöltés és a párnafás, vakpadlós parketta burkolat eltávolítandó.

Végleges állapotban a terem főbejárati árkádsor fölé eső területének lépésálló szálas hőszigetelése és a gépészeti, elektromos alapvezetékeinek szerelése után vasalt aljzatbetonon ragasztott csaphornyos parketta készül.

A terem feletti padlásfödém is hőszigetelendő a terem hőveszteségének csökkentése érdekében. A padlástégla és 15cm feltöltés eltávolítása után a tűzálló szálas hőszigetelésen szárazesztrich készítenődő, amelyen helyreállítható a téglaburkolat.

Az alagsori légkamra alatti padlócsatorna lezárására a betervezett szellőzőgép terheit is viselő méretezett vasalt aljzatbeton készül.

A lépcsőházi elosztószekrényből induló erősáramú kábelek átvezetése után az elnöki titkárság padló szerkezete eredeti formájában állítandó helyre.

A cement kötőanyagokkal szemben támasztott követelmények:

Összetétel, a cement szabványos megnevezése	CEM I 42,5 R
Klinkertartalom	
Nyomószilárdság (kezdő) \geq MPa	$\geq 20,0$
Nyomószilárdság (szabványos) \geq MPa	$\geq 42,5$
Kötési idő	
Oldhatatlan maradék	
Izzítási veszteség	
Térfogat-állandóság - tágulás	
Szulfáttartalom (SO ₃ -ként)	
Hidratációs hő	
Puccolánosság (csak a puccoláncementeknél)	
Kloridtartalom	
C3A-tartalom a klinkerben	
Tartósság	
Vízoldható Cr(VI)-tartalom	

5.5.3 Falak

A tervezett átalakításkor falak építésére csak az esetleges bontások helyreállításánál, ill. a padlástéri gépházak könnyűszerkezetes lehatárolásánál lesz szükség.

A falazóanyagokkal szemben támasztott követelmények:

Méretek és mérettűrések	250 mm/380 mm /: 249 mm
Alak	δ 1,15
Nyomószilárdság	11,50 N/mm ²
Nedvesség okozta alakváltozás	
Tapadószilárdság	
Aktív oldható sótartalom	
Vízfelvétel	
Páraáteresztő képesség	μ 5/10
Tartósság: fagyhatással szemben	
Bruttó száraz testsűrűség	
Hőtechnikai tulajdonság (hővezetési tényező)	0,08 W/mK
Tűzvédelmi osztály	A1
Veszélyes anyagok	

A gipszkarton anyagokkal (pl. Rigips) szemben támasztott követelmények:

Méretek és síkbeliség	Névleges lapvastagság [mm] 9,5 * 12,5 * 15
Nyírószilárdság	612 N
Hajlítószilárdság	
Útőszilárdság	Hossz: Kereszt: >400 >160
Páraáteresztő képesség	p: 6-10
Vízfelvétel képesség	NDP
Közvetlen léghanggátlás	
Hővezetési ellenállás	0,25 W/mK
Tűzállósági teljesítmény	A2-s1,d0
Tűzvédelmi osztály	
Veszélyes anyagok	

A gipszkarton profil anyagokkal (pl. Rigips) szemben támasztott követelmények:

Anyag minősége	DX51D+Z
Lemezvastagság	06-2,0mm
Horganyzás minősége	Z100-275
Tűzvédelmi Osztály	A1
Acél folyáshatára	>140 N/mm ²

5.5.4 Hőszigetelés

Az átalakítás során lépésálló ásványgyapot hőszigetelés építendő be a terem és a padlás padló szerkezetébe megfelelő technológiai védelemmel.

Beépítendő hőszigetelést a feltárás pontosítása után méretezni kell.

A padlástéri könnyűszerkezetes gépészeti elhatárolás minősített gipszkarton szerkezetből készítendő nem éghető szálas hőszigetelés beépítésével.

Az alagsori szellőzőgépház alakítandó légkamra helyiség falai belülről minősített nem éghető, kasírozott szálas akusztikai szigeteléssel burkolandó

A lépésálló hőszigetelő anyagokkal (pl. Rockwool Steprock) szemben támasztott követelmények:

Tulajdonság	Jel	Érték	Mértékegység	Vonatkozó szabvány
Neméghetőség	-	A1	-	EN 13501-1
Deklarált hővezetési tényező	λ_D	0,037	$W \cdot m^{-1} \cdot K^{-1}$	EN 12667, EN 12939
Páradiffúziós ellenállási tényező	μ	1	-	EN 13162
Névleges testsűrűség	ρ_{sm}	120	$kg \cdot m^{-3}$	EN 1602
Vastagsági tűrés	T6	-5% vagy -1mm (a); +15% vagy +3mm (b);	A számszerűen nagyobb (a), ill. kisebb (b) tűrést eredményező a mértékadó.	EN 12431
Nyomófeszültség 10% alakváltozásnál	CS(10)20	≥ 20	kPa	EN 826
Összenyomhatóság	CP4	$\leq 4,0$	mm	EN 12431
Vízfelvétel rövid ideig tartó vízbe merítéskor	WS	$\leq 1,0$	$kg \cdot m^{-2}$	EN 1609
Vízfelvétel hosszú ideig tartó vízbe merítéskor	WL(P)	$\leq 3,0$	$kg \cdot m^{-2}$	EN 12087
Olvaspont	tt	> 1000	$^{\circ}C$	DIN 4102
CE tanúsítvány száma	1415-CPD-35-(C-7/2010)		ÉMI Budapest	
Rendszer tanúsítványok	Integrált ISO 9001:2008 és ISO 14001:2004 Tanúsítási okirat: VNA 0005496		Tanúsította: Lloyd's Register Quality Assurance Ltd.	

5.5.5 Nyílászárók

A terem külső nyílászárói igen rossz állapotuk miatt felújítandók, restaurálendók.

Elsődleges feladat a külső szárnyak elvetemedésének megszüntetése, az esetlegesen korhadt elemek cserélése az eredeti minta és díszítés alapján.

A nyílászárók külső tokszerkezetének megtisztítása, lecsiszolása után az alsó tokszárak pótlásos javítása szükséges. A tokokat teljes hosszban felül kell vizsgálni, a korábban készített rugalmas tapaszos pótlásokat el kell távolítani, majd a tok hiányosságait a megfelelő ütközés és légzárás érdekében tölgyfa anyaggal pótolni kell.

A párkánydeszka, vízvetők, takarólécek, tokosztó párkány javítandók szükség esetén az eredeti minta alapján szlavon tölgyfából újragyártandók és cserélendők.

A tokborítás az előzőekben leírt módon javítandó.

A vasalatok (diópántok, pántok, rúdzárak, tolózárak, csappantyúk, kitámasztók) szintén javítandók és csak végső esetben pótlandók az eredeti anyaghasználatnak és geometriai kialakításnak megfelelően. A sárgaréz sarokdíszek (sarokvasak takarása), kilincsek leszerelése, javítása, pótlása is feladat.

A tok rögzítendő PUR habbal oldalanként 6-6 helyen a teljes hézag cca. 1/3-án úgy, hogy a hab keményedése a tokban deformációt ne okozzon. A tok és a szárny közötti hézag kitöltése Rockwool hőszigeteléssel a teljes hézag cca. 1/3-án. A hézagok is tömítendő UV álló, tartósan rugalmas szilikonnal a köburkolat és a tokszerkezet csatlakozásánál.

Amennyiben van rá mód szilikongumi tömítőprofil elhelyezése is megfontolandó horonymarással (KD típusú profil- barna)

Az ólomüvegek szakszerű kibontása, műhelyben történő restaurálása után visszahelyezendők a helyreállított ablakkeretekbe.

Fényvédő roletták szerelése a két szárny közé.

A szerkezetek felületkezelése olaj lazúrral (a meglévő ablakok színével megegyező színben) és selyemfényű lakkozással történik.

Az új nyílászárók, ajtók, ablakok esetében alapvető szempont, hogy lehetőség szerint feleljenek meg a vonatkozó magyar és európai szabványok által előírt minimális biztonsági követelményeknek: MSZ ENV 1627, 1628, 1629, 1630:2000, MSZ EN 356:2000, MSZ EN 1063:2000

A nyílászárókkal szemben támasztott követelmények:

Légáteresztés	4
Vízzárás	7A
Szélállóság	C3
Hőteher	nincs követelmény (11 kN/m ²)
Ütésállóság	nincs követelmény
Biztonságosság	2
Ismételt nyitással és zárással szembeni ellenállás	2
Működtető erő	2
Hőátbocsátás	1,1 W/m ² K
Sugárzási tulajdonságok (átbocs.képesség)	nincs követelmény
Akustikai teljesítőképesség	34dB
Tűzállósági teljesítmény	nincs követelmény
Tűzvédelmi osztály	nincs követelmény
Veszélyes anyagok	nincs követelmény

5.5.6 Burkolatok

Az átalakítással csak kis mértékben érintett lépcsőházi előtér padlóburkolata, ill. az irodahelyiségek előtérének parketta burkolata a padló feltöltésében elhelyezett védőcsővezés után az eredeti szerkezeti rendszerben és minőségben állítandók helyre.

A lépcsőházi, folyosói padló- és fali, lábazati burkolat az építkezés során megvédendő, ill. annak állapota, rögzítése felülvizsgálandó. Szüksége esetén az eredetivel teljesen megegyező (méret, tulajdonság stb) kiegészítendő, pótlendő.

A delegációs terem padlószerkezetének átépítése után aljzatbetonra ragasztott halszákmintás csaphornyos parketta burkolat készítenő a meglévő elemmérettel megegyező kiosztással és méretben. A parketta magassfényű lakkozással felületkezelendő.

Az alagsori gépház új vasalt aljzatbeton padlóján ipari műgyanta padlóburkolat készítenő.

A belső burkolatokkal szemben támasztott követelmények ()

Törőterhelés, hajlítószilárdság	$\geq 1500 \text{ N}$
Hajlító-húzó szilárdság	$\geq 45 \text{ N/mm}^2$
Kötőszilárdság/tapadási szilárdság	cement kötéssel C2 típusú: $1,0 \text{ N/mm}^2$ diszperziós ragasztóval: $1,0 \text{ N/mm}^2$ műgyanta alapú ragasztóval: $2,0 \text{ N/mm}^2$
Csúszásgátló tulajdonság	R9-R11 $\mu \geq 0,5-0,7$
Tartósság	megfelelő
fagyási / oladási igénybevétel	fagyálló
Hőlkésállóság	garantált
Méret és felületi minőség	méret: $\pm 0,1 \%$ sík: $\leq \pm 0,2 \%$
Vízfelvétel	követelmény: $E \leq 0,5\%$ Keope: $E \leq 0,1\%$
Kopásállóság	$\leq 145 \text{ mm}^3$
Vegyszerállóság	garantált
Foltosodásállóság	garantált
Tűzvédelmi osztály	A1n/A1

5.5.7 Festés, mázolás

Az egyszerűbb díszítőfestés nélküli alárendeltebb helyiségek belső falfelületein (irodai előterek) 2 rtg. mosható diszperziós festés készül a simított illetve glettel alapfelületen, irányadó szín az eredeti: fehér (RAL 9003). A javított felületeken színminta készítenő.

A különböző szerkezetek csatlakozási vonalain üvegszövet illesztőcsíkot kell elhelyezni, az ajtó- és ablaktokok mellett, csempeburkolatoknál, álmennyezetek falcsatlakozásainál festhető szilikonos hézagtomítást kell alkalmazni.

A műemléki terek díszítőfestésének leírását lásd szakági 7.sz. munkarész alatt

Belső falfestéssel szemben támasztott követelmények

Tulajdonságok	fél matt, vízhígítású akrilát latex belső falfesték, párás helyiségekben is alkalmazható
fényességi fokozat	fél matt
súrolhatóság	10.000-szer súrolható (SFS 3755)
vegyi ellenállóság	jó (ISO 2812-1)
Hígító	víz
Hígíthatóság	5 %
Felhordás	ecsettel, hengerrel, szóróval
Hő ellenállóság	85°C (ISO 4211-2 és 3)
Sűrűség	1,2 kg/l (ISO 2811)